

*Інститут спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка
Національної академії педагогічних наук України*

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ І ДАКТИЛЬНОГО МОВЛЕННЯ

Презентація вибіркової дисципліни ВД8

2024-2025

викладачка

Світлана Кульбіда

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач відділу української жестової мови
Інституту спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

Час консультацій понеділок, четвер, 14.00-16:00.

svk5554@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0194-3495>

[scopus.com 57408163200](https://scopus.com/57408163200)

Електронна бібліотека

<https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/divisions/dslt/>

Методологічна основа дисципліни

полягає у сучасній науковій інформації про роль двох мов: словесної і жестової, їхніх форм, усвідомлення вибору шляху розвитку жестомовної особи з урахуванням сенситивних періодів розвитку сприймання, мовлення, основних принципів та технологій розвитково-компенсаторного спілкування.

Мета курсу - озброєння здобувачів необхідним рівнем мовно (мовленнєвої) професійної компетенції, яка забезпечували б їм можливість використання практичних навичок опанування української жестової мови, дактилювання у роботі з жестомовними особами.

Завдання курсу:

ознайомлення з теоретичними і практичними основами природного розвитку в межах соціокультурного феномену глухоти, роллю і значенням української жестової мови, дактилології; новими науковими аспектами і найближчою перспективою фонду знань, ресурсних можливостей осіб з ООП;

формування професійних компетенцій з методики опанування навичками української дактилології, УЖМ у жестомовних осіб різного віку у видах сурдознавчої, мовної діяльності, зокрема навчально-виховної, компенсаційно-розвиткової, діагностико-аналітичної, консультативної, методичної, перекладацької;

опанування системою роботи з розвитку навичок опанування дактильного мовлення, УЖМ в умовах спеціального навчання жестомовних осіб.

Спеціальні (фахові) компетентності

Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Здатність розв'язувати комплексні проблеми, виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти.

Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти теоретичних та емпіричних досліджень у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти.

Здатність проектувати, моделювати, розробляти нові технології, методики і засоби у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти.

Здатність здійснювати науково-педагогічну та освітню діяльність у закладах вищої освіти (наукових установах) у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Здатність розробляти проекти у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти та управляти ними, презентувати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами.

Здатність здійснювати науково-педагогічну та освітню діяльність у закладах вищої освіти (наукових установах) у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Здатність здійснювати порівняльний аналіз українського й зарубіжного досвіду у використанні дослідницького інструментарію для розроблення передових практик доступної і безбар'єрної освіти осіб з ООП.

Здатність вивчати і застосовувати інноваційні цифрові технології у проєктній дослідницькій діяльності.

Соціокультурна компетентність. Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії соціокультурності, фонду знань у навчанні та професійній діяльності; положень, які формують наукову картину світу.; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності.

Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною комунікацією, особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних комунікативних ситуаціях.

Програмні результати навчання

Мати передові концептуальні і методологічні знання, загальний науковий кругозір, необхідні для критичного аналізу та переоцінки наявних знань і професійних практик у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти.

Мати передові концептуальні і методологічні знання, загальний науковий кругозір, необхідні для критичного аналізу та переоцінки наявних знань і професійних практик у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти.

Розуміти загальні принципи, методи освітніх наук, а також загальну методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти та у викладацькій практиці.

Мати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, розв'язання значущих проблем у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти.

Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження зі спеціальної та/або інклюзивної освіти, здійснювати критичний аналіз результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням академічної доброчесності.

Програмні результати навчання

Вибудовувати процес педагогічного спілкування, налагоджувати продуктивну професійно-компенсаторну і навчально-реабілітаційну взаємодії, суб'єкт-суб'єктну комунікацію.

Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі науково-прикладні проблеми у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти з урахуванням правових, етичних та економічних аспектів, забезпечувати захист інтелектуальної власності.

Організовувати та здійснювати освітній процес у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти та викладати навчальні дисципліни зі спеціальної та/або інклюзивної освіти у закладах вищої освіти.

Розвивати здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації з використанням доступних форм мовлення; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях.

Вибудовувати процес педагогічного спілкування, налагоджувати продуктивну професійно-компенсаторну і навчально-реабілітаційну взаємодії, суб'єкт-суб'єктну комунікацію.

Кількість кредитів ЄКТС (годин) 1 кредит (30 годин)

Підсумковий контроль: залік

Тема 1. Наукова парадигма феномену глухоти.

Тема 2. Структура і особливості української жестової мови.

Тема 3. Роль і значення УЖМ у критичний період розвитку дитини.

Тема 4. Українська дактилологія.

Тема 5. Правила дактилювання.

Тема 6. Жестове ім'я в УЖМ.

Тема 7. Вивчення і засвоєння жестів тематичних груп.

Тема 8. Жесточисла в УЖМ.

Інститут спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка
Національної академії педагогічних наук України

ЗАПРОШУЄМО на курс ВД8

Детальніша інформація у відділі української жестової мови
216@iseukr.org.ua

Е-бібліотека <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/divisions/dslt/>
<https://ispukr.org.ua/?p=9726#.ZEyZIXbP3IU>